

Ur *Nya Marxismen Idag*, okt 2011 (Rättvisepartiets teoretiska tidskrift)

John Ericsson

Libyen – hoppet står till massornas kamp

Ingen konflikt har skapat större förvirring inom vänstern än upproret och kriget i Libyen. Men jubel åt NATO-bomber är lika mycket en återvändsgränd som naiva förhoppningar till den gamla diktaturen. Hoppet ligger i de libyska massornas egen aktivitet.

Borgare har stött den libyske diktatorn Gaddafi, stalinister har uttryckt sitt stöd för honom, liksom vissa regeringar i Afrika och t.o.m. somliga vänsterregeringar i Latinamerika. Denna komplexa situation beror på att Gaddafis regim genomfört ganska omfattande sociala reformer, samtidigt som den under de senaste åren i stor utsträckning rättat in sig efter imperialismens önskemål.

Det är bara några månader sedan EU-kommissionen belåtet konstaterade att Gaddafis Libyen eftersträvade att ”fördjupa relationerna med EU”, och för ett år sedan reste falkpartisten och EU-kommissionären Cecilia Malmström till Libyen och skrev ett avtal om att regimen i Tripoli skulle få 50 miljoner euro under tre år för att stoppa flyktingar. Jesus Alcalá skrev i *SvD* 23 februari 2011 om hur de ”flyktingläger” Gaddafi upprättade åt EU mest av allt liknade koncentrationsläger. En av EU-staternas utrikesministrar deklarerade så sent som i februari 2011 att det skulle vara ”en katastrof” om Gaddafi störtades. Gaddafi har lyckats klä sig i ett slags ”anti-imperialistisk” skrud, och under en tid manövrerade han mot imperialismen. Men någon ”progressiv bas-tion” har Gaddafi-regimen aldrig varit. Dess ”anti-imperialism” har tagit sig uttryck i stöd och träning åt bisarra mordmiliser som Charles Taylors blodsbesudlade styrkor i Liberia och RUF i Sierra Leone.

För konsekventa revolutionära socialister som utgår från arbetarklassens intressen har det alltid varit helt omöjligt att befinna sig någon annanstans än i total opposition till Gaddafi. Den libyske diktatorns fall är odelat positivt.

Ändå är det omöjligt att som revolutionär socialist utifrån arbetarklassens perspektiv okritiskt hylla den senaste händelseutvecklingen, med undantag alltså för just Gaddafis fall. Imperialismen har nu skaffat sig ett rejält och farligt inflytande i Libyen, och har politiskt flyttat fram sina positioner i världen.

Ändå finns det egentligen ingenting som säger att Gaddafi skulle ha lyckats att underkupa upproret. De syriska massornas hjältemodiga kamp, trots oupphörliga massakrer från regimen sida, tyder på motsatsen. (Dessutom nådde den libyska revolutionen före NATO:s intervention en nivå som syrierna ännu är mycket långt ifrån.)

Det är tyvärr inte särskilt sällsynt att folk inom vänstern (i vid bemärkelse) tror att NATO:s bombkrig mot Libyen har varit något slags undantag från imperialismens allmänna agerande. I själva verket är det tvärtom — Libyen är ett skolboksexempel på imperialistiskt agerande.

Vissa menar att eftersom imperialismen redan hade goda politiska förbindelser med Gaddafi, och dessutom att den libyska oljan redan kunde exploateras av imperialistiska storbolag, så kan det inte ha funnits några imperialistiska ”baktankar” med att bomba Libyen — att det den här gången uteslutande handlade om en ”humanitär insats”.

Det räcker med att studera de imperialistiska reaktionernas kronologi för att se vad det var som fick imperialismen att ta steget till att de facto ingripa i kriget på rebellernas sida.

När det libyska upproret började den 15 februari, hördes knappast några jubelrop från Gaddafis imperialistiska vänner — snarare lät det tvärtom.

Vi minns nog alla hur Sveriges utrikesminister Carl Bildt den 21 februari, inför EU:s utrikesministermöte, förklarade för media att EU inte stödjer protesterna mot Gaddafi. En reporter på Sveriges Radio Ekot frågade vad Bildt sade om kritiken mot att EU varit lamt med att stödja demonstranterna, och Bildt svarade:

— Nu är det inte det vi gör, utan vi ägnar oss framför allt åt att fördöma våldet. Det kan finnas våld från båda sidor. Det handlar inte om att stödja den ena eller andra sidan, det handlar om att få stabilitet och en rimlig utveckling.

I efterhand har vissa velat få det till att Bildt uttryckte en privat åsikt, men det finns ingenting som stöder versionen att andra inom EU skulle ha haft en annan uppfattning. Den 19 februari hade t.ex. Italiens premiärminister Berlusconi — känd för sina goda personliga relationer med diktatorn i Tripoli — fällt sitt nu ganska ökända uttalande om att han inte ville ”störa Gaddafi”. Samma dag uttalade Tjeckiens utrikesminister Karel Schwarzenberg att det skulle innebära en ”tragedi” om Gaddafi föll, och sade:

— Ingen skulle tjäna på att vi intervenerade högljutt bara för att bevisa vår egen betydelse.

I själva verket har pratet om att Bildt uttalade en privat åsikt snarare tjänat att rädda ansiktet åt EU och Nato.

I samma *Aktuellt*-sändning som detta visades — alltså dagen efter Bildts klagorande på mötet för EU-staternas utrikesministrar — svarade Carl Bildt på Aktuells fråga om vad han hade att säga om den skarpa kritiken mot uttalandet:

— Vi tog ställning mot våld och för frihet och för en nationell dialog. Vi tar inte ställning för enskilda personer i det här sammanhanget.

Men några dagar senare såg allt annorlunda ut. Upproret i Libyen hade framgångar som imperialisterna uppenbarligen inte hade väntat sig. Den 21 februari — samma dag som Bildt gjorde sitt välkända klagorande av EU:s position — tog de upproriska kontroll över gatorna i Benghazi. Den 23 februari — alltså dagen efter det att Bildt för andra gången försvarat EU:s vägran att ”ta ställning” — rapporterade den brittiske utrikesministern att det fanns ”många tecken på att den libyska statsstrukturen håller på att kollapsa” — dvs att upproret var på väg att segra. Den 24 februari tog de upproriska över makten i Tobruk och flera andra libyska städer. Nästa dag ägde regeringsfientliga demonstrationer rum i huvudstaden Tripoli.

Sedan gick allt snabbt. Den 25 februari — när större delen av Libyen rapporterades befinna sig under de upproriskas kontroll, och journalister vittnade om att libyska trupper gick över på rebellernas sida — uttalade den franske premiärministern Sarkozy som första västlige ledare att Gaddafi ”måste avgå”. Tre dagar senare föreslog den brittiske premiärministern Cameron en ”flygförbudszon” över Libyen.

Vad det handlade om var att imperialismen ville se till att hamna på den segrande sidan i detta oljerika land, och då kunde man kosta på sig att dumpa sin gamla allierade Gaddafi. *Svenska Dagbladets* Jan Blomgren sammanfattade:

”Det utländska intresset handlar framför allt om att få vara med när nya oljekällor exploateras och det är en förklaring till vissa staters stora hjälp till rebellerna.”

Det kanske allra mest märkvärdiga i den libyska kampen för att störta Gaddafi är den totalt oväntade och dramatiskt framgångsrika motoffensiven från Gaddafis sida. Efter att ha varit på

gränsen till att kollapsa — Gaddafi hade redan den 25 februari i ett TV-tal pratat om att ”dö som en martyr” — lyckades regimen helt otroligt åstadkomma en total vändning. Den 6 mars gick diktaturens styrkor till motoffensiv från Sirte — dit den trängts av revolutionärerna — och ryckte på några dagar fram 600 kilometer i en blixtoffensiv som skulle ha fått Rommel att blekna av avund. Den 17 mars röstade FN:s säkerhetsråd igenom resolution 1973 och två dagar senare inledde imperialisterna sin bomboffensiv mot Libyen.

Det sägs att bomboffensiven hindrade Gaddafis styrkor från att gå in i Benghazi. Det finns ingen anledning att tvivla på att det är sant. Men två frågor kräver ett svar:

- Hur kunde det komma sig att en regim som uppenbarligen höll på att kollapsa — och där dess trupper i stora skaror gick över på revolutionärernas sida — så plötsligt lyckades vända allsammans så att det såg ut som om regimen skulle vinna en snabb och avgörande seger?
- Reducerade Natos bombningar verkligen totalt sett lidandet för civilbefolkningen i Libyen, vilket är syftet med FN-resolution 1973?

Den första frågan kommer säkert inte att få ett uttömmande svar på många år. Men den andra frågan är intressant, eftersom den utgör grunden för alla illusioner om imperialismens ”goda” bombningar av Libyen.

Helt visst räddade NATO:s bombningar livet på många människor i Benghazi, som annars troligtvis skulle ha blivit skådeplatsen för bittra gatustrider och regimstyrkornas mord på oppositionella. Men hur ser nettoresultatet ut?

Erfarenheten av Gaddafis metoder säger oss att obehäpnade civila i Benghazi skulle ha blivit torterade och avrättade om NATO-bombningarna inte hindrat regimen styrkor från att tränga in i staden i mars. Men hur omfattande sådana övergrepp skulle ha blivit, vet vi inget om. Det har säkert förekommit övergrepp från regimen sida i de andra städer som Gaddafis styrkor återtog i mars — t.ex. Brega och Ajdabiya — men även om de sedan dess åter befriats från diktaturens grepp, har det hittills inte förekommit några rapporter om riktigt så omfattande massmord som de som försvarar NATO-bombningarna hävdar att Benghazi skulle ha utsatts för.

Det finns heller ingenting som talar för att regimen styrkor verkligen skulle ha lyckats erövra Benghazi — en stad med 700 000 invånare, varav många var starkt fientliga till diktaturen. Det troliga är att ett sådant försök skulle ha misslyckats.

Vad många glömmer i debatten är att ”rebellerna” i Libyen har spritt våld och terror på en nivå som det inte finns någon anledning att tro att Benghazi skulle ha utsatts för, även om denna stad erövrats av Gaddafis styrkor i februari.

Ett reportage av *Al Jazeera* visar att i flera städer som hamnat under kontroll av NTC (National Transition Council — ”rebellernas” styrande övergångsråd), har nästan alla invånare flytt. Kvar är tomma spökstäder, med arroganta NTC-krigare/”rebeller” härskande på gatorna medan de då och då fyrar av sina automatvapen helt godtyckligt, och bostäder och butiker som blivit plundrade.

Ett ryskt reportageteam som åkt runt i NTC-kontrollerat område i Libyen har släppt en film som visar samma sak från NTC-kontrollerat territorium: städer som hela befolkningen flytt ifrån och där bostäderna utsatts för vildsint plundring.

Men knappast någon stad har råkat ut för ett värre öde än Tawergha, som huvudsakligen beboddes av libyer med ”svart” hudfärg. David Enders från *McClatchy Newspapers* rapporterade den 13 september 2011 från Tawergha. Enders beskriver scener som påminner om dem i palestinska

byar efter ”den sionistiska invasionen 1948:

”Övergivna lakan och madrasser ligger utspridda här och var, övergiven tvätt hänger fortfarande på tvättlinor...”

En invånare från Tawergha som lyckats undkomma berättar om hur NTC-soldaterna gripit män, slagit dem med gevärskolvar och skjutit i luften, och hur kvinnor, åldringar och barn forslats bort på lastbilar. Enligt *McClatchy Newspapers* säger NTC:s militära befälhavare i Tawergha att han fått order om att inte tillåta invånarna att återvända till sina hem.

De flesta bostadshus i staden är förstörda eller skadade, uppenbarligen efter hårda strider. Huvudvägen in till staden har blockerats av en uppskyffad jordvall, och vägskyltar som visar vägen till staden har förstörts. Den enda ortsnamnskylten som verkar finnas kvar har fått namnet ”Tawergha” övermålat och ersatt med ”Nya Misrata”. På en husvägg syns väggklotter som kallar stadens invånare ”abeed” — ett rasistiskt uttryck för ”svarta”.

Sam Dagher från *Wall Street Journal* har också besökt Tawergha och beskriver i ett reportage den 13 september 2011 samma sak. Han vittnar om rasistiskt väggklotter som kallar stadens ”svarta” invånare ”slavar”.

”Varje hus, affär, skola och offentlig byggnad i Tawergha har blivit plundrad sedan Misrata-rebellerna jagade ut pro-Gaddafi-soldaterna”, skriver *Wall Street Journals* utsände:

”Rebellerna slaktade också en del av den boskap som invånarna lämnade efter sig, och djurkropparna ligger fortfarande kvar och ruttnar på bakgårdarna till övergivna hem.”

Sam Dagher berättar vidare:

”Medan lågor uppslukade flera lojalisthem sa en rebellkrigare: 'Vi sätter eld på [husen] så att ingen ska kunna bo här igen.’”

David Enders från *McClatchy Newspapers* rapporterar också från ett av de läger på NTC-område där hundratals ”svarta” kvinnor befinner sig:

”När solen går ned [...] stålsätter sig kvinnorna för det värsta. Rebellerna som omringar lägret öppnar plötsligt eld. Sedan rusar de in i lägret medan de skriker 'gabbour, gabbour' — arabiska för hora — och släpar iväg unga kvinnor, berättar invånare.

'Du skulle vara här på kvällen när de kommer och skjuter med sina vapen och tar människor,' sa en kvinna från Nigeria medan hon berättade om de nattliga räderna mot lägret. 'De använder inte kondom, de använder vad de kan hitta', sa hon och pekade på en bortslängd plastpåse i en sophög.

Medan hon talade, nickade andra kvinnor i närheten instämmande.

Det är omöjligt att veta hur många kvinnor som blivit våldtagna här, där hundratals afrikaner har slagit sig ned runt båtarna i en liten hamn. Ingen för någon statistik i lägret, och utländska hjälparbetare säger att de har blivit förbjudna att diskutera anklagelserna.”

Över huvud taget går en fruktansvärd rasistisk våg riktad mot alla med ”svart” hudfärg fram över de NTC-kontrollerade områdena. *International Business Times* rapporterar (31 aug 2011) att ”oräkneliga hundratals, kanske tusentals svarta afrikaner från länder som Nigeria, Senegal, Ghana, Sudan etc har blivit godtyckligt misshandlade och mördade”.

Black Agenda Report uppger att antalet svarta människor som blivit rasistiskt mördade i NTC-kontrollerat område i Libyen uppgår till flera tusen. Det går naturligtvis inte att verifiera denna rapport ännu, men det finns heller ingenting som ger anledning att avfärda dessa siffror. Utom allt tvivel står att de rasistiska lynchmorden inte bara är mycket, mycket omfattande, utan att de av allt att döma även fortsätter — medan vi skriver detta! — i oförminskad skala. Hur högt det

sammanlagda antalet dödsoffer kommer att vara när denna rasistiska våldsvåg äntligen upphör, är det omöjligt att säga något om.

Enbart på en plats blev i februari, enligt vad *BBC* rapporterade (25 feb 2011), uppemot ett hundra ”svarta” gästarbetare mördade på en enda dag i en rasistisk massaker — alltså bara några dagar efter det att upproret startat. En företrädare för det företag där dessa arbetade, bevittnade händelsen och berättade efteråt:

”Mellan 70 och 80 människor från Tchad arbetade för vårt företag. De hackades till döds med hackor och yxor, och angriparna sa: 'Ni hjälper Gaddafis trupper.' Sudanerna blev också massakrerade. Vi såg allt med egna ögon.”

Den franskbaserade organisationen *CIRET-AVT* (Centre International de recherche sur le terrorisme) menar att det finns skillnader mellan det libyska upproret och den ”arabiska våren”.

Efter ett fact-finding mission i Libyen — i både Gaddafi- och rebellkontrollerade områden i mars och april i år — är organisationens slutsats att den libyska upproret ”varken var demokratiskt eller spontant” och inte på något vis kan jämföras med resningarna i t.ex. Tunisien och Egypten.

CIRET-AVT menar att upproret aldrig hade majoritetens stöd, och att det samlade grupper med helt olika intressen: Dels vissa som var genuint trötta på Gaddafis diktatur, dels regionalistiska intressen och dels islamister. Dessa hamnade mycket snabbt i allians med imperialismen, och motsatte sig hela tiden — vilket är anmärkningsvärt — vapenvila för att ägna sig åt masskamp istället för öppet krig.

Det är förstas vanskligt att från utlandet göra någon bedömning av *CIRET-AVT*:s slutsatser, men det faktum att de upproriska satte igång med rasistiska lynchningar av ”svarta” redan under de allra första dagarna, ger visst stöd åt den bild som organisationen förmedlar.

Den rasistiska terrorn på NTC-kontrollerat område är så omfattande att hundratusentals svarta afrikaner har tvingats lämna sina hem och flytt till Libyens grannländer. Detta är en flyktingvåg som antalsmässigt kan jämföras med den palestinska massflykten ut ur Palestina 1948. Det är en humanitär katastrof som mainstream-media inte har brytt sig om att rapportera. (*Somaliland Info*, 3 sept 2011)

Black Agenda Report summerar rapporter från hundratals tidningsartiklar över hela Afrika:

— Afrikanska media är fyllda av rapporter från de 1,5 miljoner svarta migrant-arbetarna i Libyen om massmord, vedervärdiga offentliga lynchningar, omänskliga ihjälbränningar och organiserade våldtäkter.

Peter Bouckaert, en forskare som arbetar för *Human Rights Watch*, har nyligen besökt flera av de ställen där svarta människor hålls inspärrade på NTC-kontrollerat område. Bouckaert skriver i en djupt kritisk rapport att de ställen där dessa människor hålls inspärrade ”ger uttryck för en djupgående rasism”. Antalet svarta människor som spärrats in på detta vis sedan NTC tog över Tripoli överstiger mångfalt antalet arresterade Gaddafi-anhängare.

Efter sina många och grundliga besök på platser där ”svarta” människor hålls inspärrade i det NTC-kontrollerade Tripoli, är Peter Bouckaerts slutsats klar:

— Det står fullkomligt klart för oss att de flesta av de inspärrade inte var soldater och aldrig ens hållit i ett vapen i hela livet.

Human Rights Watch konstaterar att det faktiskt inte har gått att uppbringa ett enda fall där det kunnat bevisas att någon människa från Afrika söder om Sahara varit legosoldat i Gaddafis tjänst.

Amnesty International, som nyligen släppt en rapport om de rasistiska övergreppen mot ”svarta”

människor på NTC-kontrollerat område, anklagar NTC-regimen för att "[ha] förvärrat situationen. De har eldat upp allmänhetens raseri genom att spä på en existerande rasistisk stämning med mycket ödesdigra konsekvenser för många gästarbetare".

I septembernumret av *Amnesty Press* skriver svenska sektionen av Amnesty International:

— Rebellerna har spridit rykten om att ett stort antal afrikanska legosoldater slogs på Gaddafis sida, uppgifter som inte bekräftats av oberoende källor.

Peter Bouckaert från Human Rights Watch fördömer även vissa utländska medier som ansvarslöst antytt att vissa av de tillfångatagna "svarta" människorna kanske är legosoldater:

— Det finns flera fall där journalister har kommit in på fångområden och tagit bilder på folk och sedan vänt sig om och beskrivit dem som legosoldater, men de rapporterna är inte sanna.

Enligt Bouckaert har sådan ryktesspridning bidragit till den hysteri som lett till lynchningarna av "svarta" människor på NTC-kontrollerat område.

Human Rights Watch kräver i ett skarpt uttalande från den 4 september 2011 att NTC-regimen i Libyen ska "sätta stopp för de godtyckliga arresteringarna och övergreppen mot Afrikanska migrantarbetare och svarta libyer som anklagas för att vara legosoldater".

Det kommer även allt fler rapporter om ett rent terrorvälde med godtyckliga utomrättsliga fängslanden och tortyr i de NTC-kontrollerade områdena. Human Rights Watch kräver i ett upprop att NTC-regimen sätter stopp för detta.

Human Rights Watch har under ett stort antal besök i NTC:s fånganstalter mellan den 31 augusti och 29 september funnit otvetydiga belägg för att politiska fångar misshandlas, i vissa fall dagligen, och utsätts för elchocker. Detta gäller, enligt organisationen för mänskliga rättigheter, såväl manliga som kvinnliga fångar. Human Rights Watch konstaterar även att tusentals människor — inklusive kvinnor och barn — utsätts för godtyckliga fängslanden, utan att någon enda av dem ställts inför rätta. (*Mercury News* 30 sept 2011)

Nyhetskanalen *RT* har på plats i det NTC-kontrollerade Tripoli funnit gott om belägg för att rädsla att uttala NTC-kritiska åsikter, rädsla för repressalier, härskar i Libyen.

Mot denna bakgrund är det inte förvånande att invånarna i städer som NTC-armén ännu inte [1 oktober] tagit över — såsom Sirte och Bani Walid — bjuder ett så hårt motstånd mot de anfallande "rebellerna".

Det fortsatta inbördeskriget i Libyen leder till humanitära katastrofer när NTC-armén belägrar och NATO bombar städer som de inte lyckas erövra. Bara i Sirte uppges två tusen civila ha dödats under de två första veckornas bombanfall. Livsmedel, dricksvatten och elektricitet är på upphällningen, de belägrade städernas sjukhus kan knappt fungera men översvämmas av människor som skadats av bombardemangen.

Det är inte särskilt svårt att förstå varför NATO och dess allierade NTC lägger ned så mycket krut och blod på att försöka inta dessa städer. Även om en del av Libyens oljeproduktion kommit igång, befinner sig huvuddelen av oljefälten ännu utanför NTC:s — och därmed imperialistmakternas — kontroll. Oljefälten ligger i huvudsak ute i ökenområden, vildmark.

För att säkerställa tillträdet till oljefälten och kontrollen över oljeledningarna i deras fulla sträckning, måste — som det heter på militärspråk — "strategiska punkter", viktiga städer, säkras. Det är just kontrollen över dessa städer som blodsutgjutelsen nu gäller.

Frågan är bara hur NATO:s bombningar för kontroll över oljan — och det civila lidande som det

orsakar — stämmer överens med FN-resolution 1973 som handlar om att skydda civila.

Sammantaget har situationen i Libyen inte blivit ett dugg bättre genom imperialismens bombningar och de NATO-allierade väpnade gruppernas övertagande av vissa delar av landet. Tvärtom:

- Det mänskliga lidandet har ökat på grund av NATO:s bombningar och NTC:s ensidiga betoning av väpnad konflikt på den politiska masskampens bekostnad. Det rapporteras att omkring 50 000 människor i Libyen har fått sätta livet till i det krig som NATO och imperialismen bär det fulla ansvaret för.
- Situationen för de mänskliga rättigheterna i Libyen har knappast förbättrats — med den skillnaden att det nu är andra grupper (bl.a. ”svarta” människor) som utsätts för tortyr, godtyckliga fängslanden och mord.
- Situationen för Libyens arbetande folk har absolut inte förbättrats — kriget har förstärkt försämrat den sociala situationen, och det finns ingenting över huvud taget som tyder på att libyska arbetare kommer att få större möjligheter att organisera sig under ett NTC som domineras av konservativa och nyliberala NATO-allierade.
- NTC-regimen kommer uppenbarligen att spela exakt samma roll som EU:s gränsvakt som Gaddafi-regimen gjorde.
- NTC-regimen kommer av allt att döma att vara en ännu trognare allierad till imperialismen än vad Gaddafi var.
- Med NTC-regimen kommer imperialismen förmodligen att få ett ännu större inflytande över den Afrikanska Unionen, ifall nu NTC-regimen släpps in i AU.
- Risken är uppenbar att imperialismen ytterligare kan förstärka sin militära närvaro i Medelhavsregionen och Nordafrika.

Nu börjar också Tripolis invånare vända sig mot ”rebellerna”, trots de risker det uppenbarligen innebär att vara alltför oppositionell på NTC-kontrollerat territorium. Att det råder starka stämningar bland Tripolis invånare mot ”rebellerna” som ockuperar Tripoli, bekräftas av utländska journalister på plats.

En artikel av *Associated Press* (AP) den 29 september bar rubriken: ”Tripolis invånare vill köra ut de tunga beväpnade revolutionära kämparna från huvudstaden.”

AP rapporterar om hur ”rebellerna” uppträder som en sannskyldig ockupationsarmé i Tripoli:

”De belamrar gatorna i innerstaden, sticker ut i den täta trafiken, de unga männen i revolutionärt mode — buskiga skägg, röda baskrar och tillhörande kläder. De låter sina AK-47-automatvapen sticka ut genom bilfönstren och fyrar då och då av några skott upp i luften.”

Mohammed Shabbu, en Tripoli-bo som anslutit sig till en nybildad organisation för att få ut ”rebellerna” ur Tripoli, berättar för AP att ”rebellerna” sätter skräck i Tripolis barn. Han säger om ”rebellerna”:

”De skjuter helt kaotiskt, slåss om var de ska sätta upp sina baser, gör räder mot hem utan tillstånd och ibland helt utan anledning.”

Även AFP:s utsända i Tripoli rapporterar om befolkningens avoghet mot ”rebellerna” som kommit utifrån och ockuperat deras stad. En av Tripoli-invånarna som AFP intervjuade säger:

— Det är dags för dem [rebellerna] att åka hem. De hör inte hemma här. De bryr sig inte om Tripoli.

(*Hindustan Times*, 2 okt 2011)

Den nybildade organisationen Tripolis Stödgrupp (the Tripoli Support Group) rapporteras förbereda protester för att köra ut ”rebellerna” ur Tripoli. Ryska nyhetsbyrån RT visade den 1 oktober de första filmbilderna på dessa protester. Intressant är att kvinnor verkar dominera i dessa ”anti-rebell-protester”.

Hoppet för Libyens arbetare och fattiga ligger i att massorna går ut i egna aktioner som dessa. Varken det NATO-allierade NTC eller den gamla regimen erbjuder något progressivt alternativ.

* * *

John Ericsson

Benghazi efter Gaddafis fall

Det mest sannolika är att utan en Nato-intervention skulle Benghazi ha drabbats av ett öde liknande det som Tripoli nu råkat ut för.

Den libyska huvudstaden befinner sig efter månader av flygbombningar och nu också hårda gatustrider i ett katastroftillstånd. Även om vissa västliga journalister försöker tona ned vidden av det mänskliga lidandet — som rapporten från Sveriges Radio *Ekot* som säger att ”det kaos många väntat sig har inte utbrutit” — så är invånarna i Tripoli allt annat än glada över det helvete de hamnat i. *Svenska Dagbladet* rapporterar inifrån den plågade staden:

”Det råder skriande brist på nästan allt, och få myndigheter och samhällstjänster fungerar. Ett makabert bevis är att det fortfarande ligger ruttande kroppar på gatorna efter striderna mellan rebeller och Gaddafi-troga.”

Tusentals människor har dött, det finns inget vatten, ingen elektricitet, och sjukvården har lamslagits. Dagens Nyheter rapporterar från ett av huvudstadens största sjukhus — ”i fredstid välfungerande, med 450 bäddar och specialistavdelningar för akutsjukvård och kirurgi”. Nu citeras Muhammad Suleiman, sjukhusets administratör:

— Det finns ingen regering här, ingen som beslutar om åtgärder eller resurser.

Vi har ingen medicin, ingen elektricitet och vattnet är tidvis avstängt. Hur ska vi kunna bedriva någon vård, säger Suleiman bakom det munskydd han bär för att nödortfiktigt skydda sig från likstanken.

Dagens Nyheter:s reporter berättar också om omfattande övergrepp från båda sidor:

”Vi ser med egna ögon kulhållet i sjukhusväggen och blodstänken på väggen, och de identitetshandlingar som ligger på de döda kropparna bevisar att Haidar Ali Abdullah Garjani, som han hette, stred för Khaddafi och dödades i sin sjukhussäng.”

”Rapporter om kallblodiga mord från bägge sidor har framkommit de senaste dagarna, vilket bidrar till dystrare stämning i staden där många hälsat Khaddafis fall med glädje.”

Det troliga är att sådana scener skulle ha utspelats i Benghazi om det inte varit för Nato-bombningarna.

Det ironiska är att det är Nato som har bidragit till den katastrofala humanitära situationen i Tripoli. Nato har nämligen tryckt på under hela det libyska inbördeskriget för att rebellerna ska avvisa varje förslag om vapenvila. Detta trots att FN-resolution 1973 har ett omedelbart eldupphör som första krav.

Ett eldupphör — vilket den alltmer pressade Gaddafi-regimen gång på gång föreslagit — har hela tiden avvisat av det rebellstyret (med stark närvaro av nyliberaler) som alltmer etablerade sig efter de första dagarnas rent folkliga uppror i Libyen. Det kan tyckas oförklarligt — den sida som har det största folkliga stödet har mest att vinna på ett eldupphör och en fredlig kamp. Men ett eldupphör skulle ha inneburit att Nato och imperialismen blivit helt och hållet bortspelade i Libyen. Det kan inte finnas någon annan förklaring till att rebellstyret — i nära allians med Nato — hela tiden så hårdnackat höll fast vid att konflikten de facto skulle lösas med våld.

Ironiskt nog har en FN-resolution som syftade till att skydda civila fört in en aktör som gjort så att kriget fortsatt, och att det civila lidandet ökat.

Tusentals bombanfall mot Libyen, och månader av krig, har förstört landet så grundligt att det beräknas ta mer än tio år att återuppbygga den förstörda infrastrukturen.

Nu går kriget in i sin sista, helt absurda fas. Nu förbereder sig rebellarmén för att — med ledning av Nato, med hjälp av militära specialstyrkor från Storbritannien och Frankrike, och med direkt taktiskt flygunderstöd som kallas in via radio, anfalla den sista stora stad som ännu inte befinner sig under deras kontroll, Sirte.

Sirte är Gaddafis födelsestad, och befolkas huvudsakligen av folk ur den folkgrupp som han tillhör. Flera internationella observatörer uttalar att majoriteten av Sirtes befolkning av olika skäl troligen är Gaddafi-anhängare.

Enligt tidigare praxis och följande lydelse i FN-resolution 1973 borde flyganfall mot dessa rebellstyrkor ha varit nästan obligatoriska.

Men så sker förstås inte. Och ingen kommer att begära Nato-anfall mot de rebellstyrkor som bombarderar staden Sirte.

För att återgå till FN-resolution 1973 och bombardemanget av Sirte, ger den brittiske försvarsministern Liam Fox ett strålande exempel på orwellianskt nyspråk när han försvarar bombningarna av Sirte:

”Regimen måste inse att spelet är över och att den måste sluta angripa sitt eget folk. Men så länge den fortsätter att angripa sitt eget folk, kommer Nato att fortsätta att agera som vi gjort enligt FN-resolution 1973 för att degradera ledningsstrukturen och de militära resurser som de använder.”

Hela detta blodiga kaos bär imperialismen ansvaret för. Ansatser till en vapenvila, ett slut på striderna, har brutalt krossats – med det tysta medgivandet t.o.m. bland vissa inom den ”vänster” som försvarat bombningarna.

Förutom det att imperialismen genom kriget fördjupat sitt politiska inflytande i Libyen och skaffat sig argument för fler militära interventioner, kan Libyenkriget användas för att förstärka de repressiva delarna av statsapparaten i de imperialistiska länderna. Liksom kravallerna i London gett högern argument för att undanta polismakten från de stundande nedskärningarna, används nu Libyenkriget på samma sätt för att freda krigsmakten från nedskärningar och således vältra över ännu mer av bördan på arbetarklassens axlar. Ledaren i brittiska *Telegraph* sätter idag rubriken:

”Libyen: Natos måste lära av sin succé – Kampanjen i Libyen visar att Nato inte kan tillåta ytterligare försvagning av sin militära kapacitet”.

Lästips: För tidigare Libyen-artiklar från svenska vänstern (inklusive Rättvisepartiet), se artikelsamlingen [Vänsterpressen om Tripolis fall](#) (från augusti 2011)